

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 1.1.- 31.12.2025

Tarkastuslautakunta 10.03.2026 § 13

Hyvinvointialuelain (611/2021) 125 §:n mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa aluevaltuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Hyvinvointiyhtymän perussopimuksen 29 §:n mukaan hallinnon ja talouden tarkastuksesta, tarkastuslautakunnan tehtävistä ja muista lautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista on säädetty hyvinvointialueesta annetussa laissa ja määrätty hallintosäännössä.

Hallintosäännön 61 §:n mukaan lautakunta antaa yhtymäkokoukselle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset, arvio yhtymäkokouksen yhtymälle ja konsernille asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna, sekä tarvittaessa arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta. Lautakunta esittää arvionsa myös mahdollisista tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista sekä asianomaisten niistä antamista selityksistä ja hallituksen lausunnosta.

Puheenjohtajan päätösehdotus

Tarkastuslautakunta aloittaa vuoden 2025 arviointikertomuksen valmistelun. Tarkastuslautakunta kutsuu tarvittaessa toimitusjohtajan ja va. talousjohtajan kuultavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin. Puheenjohtaja täydentää keskustelujen pohjalta vielä arviointikertomuksen ja tuo sen hyväksyttäväksi huhtikuun kokoukseen.

Tarkastuslautakunta 07.04.2026 § 24

Puheenjohtajan päätösehdotus

Tarkastuslautakunta hyväksyy ja allekirjoittaa kokouksen yhteydessä suorittamaansa arviointiin ja tilintarkastuskertomukseen perustuvan, yhtymäkokoukselle kaksi viikkoa ennen kokousta esitettävän arviointikertomuksen, joka esitetään pöytäkirjan liitteenä, sekä tarvittaessa ehdotukset toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus mahdollisesti antavat aihetta.
Yhtymäkokous pidetään 29.4.2026.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 29.04.2026 § 9

Tarkastuslautakunnan päätösehdotus

Yhtymäkokous käsittelee liitteenä esitetyn arviointikertomuksen, ja saattaa sen edelleen käsiteltäväksi hyvinvointiyhtymän hallitukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hallitus 17.06.2026

28/02.06.02/2026

Esittelijä

Toimitusjohtaja Felin Elina

Päätösehdotus

Hallitus merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen, ja päättää antaa yhtymäkokoukselle seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan esittämistä huomioista:

Hallitus kiittää tarkastuslautakuntaa positiivisesta palautteesta koskien mm. kustannusrakenteen parantumista ja henkilöasiakkaiden korkeaa asiakastytyväisyyttä. Hallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolen maksuvalmiuden parantamisesta, henkilöstön hyvinvoinnista, terveydenhuollon ammattilaisten tyytyväisyydestä sekä omistaja-asiakkailta tulevan palautteen keräämisestä.

Henkilöstökokemuksen parantaminen on nostettu yhdeksi vuoden 2026 strategisista tavoitteista, ja toimenpiteet ovat jo käynnissä. Eryteisesti henkilöstön osallistamiseen ja viestintään sekä muutoksenhallinnan tukitoimiin kiinnitetään huomiota.

Hallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen myös siitä, että terveydenhuollon asiakkaiden asiakaskokemukseen sekä omistaja-asiakkailta saatavan palautteen keräämiseen tulee kiinnittää huomiota. Tehdyt rakenteelliset muutokset ovat alkuvaiheessa aiheuttaneet huolta terveydenhuollon ammattilaisten keskuudessa, ja tätä tilannetta parannetaan johdonmukaisella yhteistyöllä ja viestinnällä.

Hallitus näkee tarkastuslautakunnan tavoin, että rakenteellisten muutosten pitkäaikaiset vaikutukset talouteen, palvelujen saatavuuteen sekä henkilöstön hyvinvointiin edellyttävät edelleen tarkkaa seuranta. Talouden tasapainoa ei ole vielä täysin saavutettu.

Kulukehitystä on kuitenkin saatu merkittävästi hidastumaan suurilla rakenteellisilla muutoksilla. Riskiä tasataan luottolimiitin avulla. Yhtymän olisi pystyttävä keräämään riittävästi tulorahoitusta, jotta välttämättömät investoinnit voidaan tehdä viivytyksettä vielä senkin jälkeen, kun taseessa olevat investointivaraukset on käytetty. Hyvinvointiyhtymä ei voi lain mukaan ottaa pitkäaikaista lainaa. Lisäksi yhtymän on pystyttävä kattamaan poistot.

Omistajien taloudellinen tilanne on kuitenkin erittäin hankala, ja omistajat ovat toivoneet, että ISLABin tuottavuusohjelman tavoitetta siirrettäisiin vielä vähintään yhdellä vuodella, eli vuoteen 2029. Tällä hetkellä tavoitteena on, että vuosikate kattaisi poistot vuonna 2028. Kuluvan vuoden ensimmäisen omistajakokouksen keskusteluiden

perusteella ISLAB lähtee valmistelevaan talousarviota toimintakulujen osalta 0 % kasvulla, johon ISLAB valmistelee omaa toimintaansa koskevan sopeutusohjelman. Hinnoittelun osalta tehdään useamman vuoden suunnitelma, jossa v. 2027 edellyttämää hintatarkistusta siirretään osittain vuodelle 2028. Tässä vaiheessa lähtökohtana on 1 % hintojen tarkistus vuodelle 2027, ja tuotannon vähentyminen 1 % vuonna 2027. Tämä tarkoittaa merkittävästi kuluvan vuoden talousarviota pienempää laskutusta hyvinvointialueilta v. 2027. Lisäksi ISLABin on pyrittävä minimoimaan investoinnit, ja selvitettävä muita mahdollisia maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Vuoden 2026 hinnastossa aloitettua, ja vuosille 2027–2028 jatkuvaa hinnoittelun rakenteellista korjausta jatketaan, sillä kustannusvastaavuus on tärkeä osa tulevaisuuden tuottavuutta.

Tuottavuusohjelman tavoitteena tulee siis näillä näkymin olemaan kääntää toiminnan ja investointien rahavirta positiiviseksi vuonna 2029. Kysynnän aleneminen aiheuttaa toteutumiselle merkittävän riskin, kun kustannuksia ei pystytä alentamaan samassa suhteessa yhtä nopeasti. ISLABin toiminnan luonteen vuoksi tuotantorakenteen muutokset tulee tehdä tiiviisti omistajien tuotantorakenteen mukaisesti.

Riskinä tavoitteen saavuttamiselle on myös omistajien vaikean taloudellisen tilanteen jatkuminen, mikäli omistajat eivät pystykään sitoutumaan suurempiin hinnankorotuksiin vuonna 2028 edellä kuvatun suunnitelman mukaisesti. Hallitus pyytää siten yhtymäkokousta kiinnittämään huomiota perussopimukseen, jonka 19 § mukaan hyvinvointiyhtymän hinnoittelu perustuu kustannusvastaavuuteen sekä investointien kattamiskykyyn ja palvelutoiminnan turvaamiseen kaikissa oloissa. Hintamuutoksia ei voida loputtomasti viivästyttää. Lisäksi on huomioitava, että lain hyvinvointialueesta 611/2021 § 122–123 mukaan myös hyvinvointiyhtymä voi joutua arviointimenettelyyn. Yhtenä perusteena on, jos konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 % kaksi tilikautta peräkkäin. Tämä peruste täyttyy ISLABissa jo kolmantena vuotena peräkkäin.

Päätös